

LVCIANI SOMNIUM

SIVE GALLVS, DES. ERASMO ROTEM
RODAMO INTERPRETE.

Interloquutores, GALLVS. MICYLLVS.
MICYLLVS.

Te scelestissime Galle, cum ista tanta inuidentia, uocēq; tam acuta ipse perdat Iupiter, qui quidem opibus affluentē me, ac dulcissimo in somnio uersantem, & admirabili felicitate fruētem, penetrabile quiddam & clamorū resonans expergefeceris, adeo ut ne noctu quidē effugere liceat paupertatem, uel te ipso longe nocentiorē. Atqui si coniectandum est, tum ē silentio quod etiamdū ingens est, tum ē rigore frigoreq; quod nondum me quemadmodum affolet, antelucano morsicat titillatq; (nam hic mihi certissimus gnomon aduentantis diei) ne mediū quidem adhuc noctis est. Sed iste peruigil, perinde quasi uellus illud aureum seruet, ab ipsa protinus uespera uociferari cœpit. Verum haudquaquē impune: siquidem mox pœnas de te sumam, fustēque comminuam, si diluxerit modo. Nam nūc negociū mihi facefferes, subsiliens in tenebris. **GAL.** Here Micylle, equidē arbitrabar me tibi gratum esse facturum, si quoad possem, alta nocte lucem anteuertissem, quo posses antelucano surgens, quā plurimū operis conficere. Etenim si priusq; sol exoriat, uel unicam feceris crepidam, isthuc laboris lucro tibi accesserit ad parandū uictum. Quod si tibi magis libet dormire, equidē tuo arbitratu quietem egero, longēq; magis mutus fuero piscibus. Cæterum tute uideto, ne per somniū diues, esurias experrectus. **MICYL.** O prodigiorum auersor Iupiter, ô malorum depulsor Hercules: Quid hoc mali est? uocem humanam sonuit Gallus. **GAL.** Hoc tibi prodigiū uidetur, si eadē qua uos lingua loquor? **MICYL.** Quid? an nō hoc portentum? sed auertite dij malum à nobis. **GAL.** At tu mihi uideris admodum illiteratus esse Micylle, nec euoluisse Homeri pœmata, in quibus equus Achillis, cui nomē Xantus, posteaq; hinnitus longū ualere iussisset, medio in prælio constitit, differēs, totoq; uersus ordine recitans: non quemadmodū nunc ego prosa oratione loquēs, quin etiā uaticinabatur ille, dēq; futuris ædebat oracula, neq; quicquē prodigiosum facere uidebatur: neq; is qui tum audiebat, malorū auersorem, ita uti tu facis, implorabat, quasi rem abominandam & auertendam audisse sese iudicaret. At quid tandem facturus eras, si tibi nauis cui nomen

cui nomē apud Homerū est Argo, carina fuisset eloquuta, ita ut olim in Dodonæa sylua phagus per se loquens oraculum ædidit: Aut si tergora direpta serpere uidisses, si carnes boū mugire semiaffas, coctasq; ueribus transfixas: Ego uero quum Mercurij sim affessor loquacissimi, deorūq; omniū facundissimi: præterea contubernalis uobis & conuictor, haud mirum uideri debet, si sermonē humanū edidici. Quod si mihi recipias taciturū te, haud quāq; grauabor ueriorē tibi causam aperire, unde factum sit, ut eadem qua uos lingua loquar, & unde mihi suppetat huius orationis facultas. MICYL. Modo ne isthuc ipsum sit somniū Galle, quod ita mecum loqueris, Sed dicito per Mercuriū, ó præclare: quid etiam aliud rei tibi sit in causa, ut istam linguā sones? Nam ut taceam, neq; cuiquā proferam, quid attinet te sollicitum esse? Quis enim fidem mihi sit habiturus: si cui narrem, me Gallum hæc loquentē audisse? GAL. Ausculta igitur, nam orationem ex me audies, omniū (sat scio) maxime nouam atq; incredibilē. Siquidem hic qui nunc tibi Gallus appareo, non ita pridem homo fui. MICYL. Profecto & olim istiusmodi quiddam de uobis inaudieram: Adolescentulū quempiam fuisse Gallum, Marti adamatū, atq; hunc deo compotasse, collusitasseq;, & in uoluptatibus gessisse morem. Itaq; cum Venerē adiret Mars cum ea cubiturus: hunc quoq; Gallum unā secum adduxisse. Quoniā autem Solem potissimū metueret, ne si è sublimi cōspexisset, Vulcano se proderet, foris ad ostium adolescentulū semper relinquere solitum, cuius indicio certior fieret, quando sol emergeret. De inde Gallum aliquando somno correptum, excubias deseruisse insciētem, Solemq; nullo præsentiente imminuisse Veneri ac Marti secure dormienti, propterea quod cōsideret Gallum indicaturū fuisse, si quis interuenisset. Itaq; Vulcanū à Sole edoctum, eos deprehendisse implicitos atq; irretitos ijs uinculis, quæ iam olim in illos fuerat fabricatus. Porrò Martem simulatq; dimissus est, indignatum aduersus Gallum fuisse, atq; eum in auem trāsmutasse, ijsdem armis, ut in capite pro galea cristam obtineret. Hanc ob causam quo uos Marti purgetis, quū iam nihil opus, simulatq; Solem exorientem sensistis, multo ante uoci ferari, atq; illius exortum prænunciare. GAL. Ferunrur quidem & illa Micylle, At quod ego sum narraturus, multo aliud quiddam fuit, atq; adeo nuper admodū in Gallū transformatus sum. MICYL. Quo nā modo? Nam isthuc maximopere cupio cognoscere. GAL. Audistin de Pythagora quodam Mnesarchida Samio? MICYL. Num sophistam illum dicis & gloriosum: qui instituit, ne quis uel carnes gustaret, uel fabas ederet, suauissimū mihi edulium, salubre & parabile à mensa submouens? Præterea autem qui mortalibus suasit, ne intra quinque-

obuerfans, adeoq; mellitum & euidens apparet. Quare peruelim au-
 dire, cuiusmodi nam sit istud, quod te supra modū delectat. MICYL.
 Gestio narrare. Nam dulce est hoc ipsum meminisse, & cōmemorare
 de illo quippiā. Verum heus Pythagora: quando tu narrabis de tuis
 transformationibus? GAL. Vbi tu Micylle desieris somniare, melq; il-
 lud ab oculis absterferis. Interim prior dicitō, uti intelligam, utrum ne
 per portas eburneas, an per corneas tibi somniū aduolarit. MICYL.
 Neq; per has, neq; per illas. ò Pythagora. GAL. Atqui duas has tan-
 tum cōmemorat Homerus. MICYL. Valere sinas nugatorem illum
 Poētā, qui nihil de somnijs intellexit. Paupertina fortassis somnia per
 istas cōmeant portas, qualia uidebat ille: neq; id admodū perspicue,
 quippe captus oculis. Mihi uero per aureas quasdam portas dulcissi-
 mum hoc aduenit somniū, & ipsum aureum, & aureis undiq; circūa-
 mictum, & auri plurimū secum adducens. GAL. Desine, optime Mi-
 da, de auro fabulari. Nam dubio procul ex illius uoto, istud tibi acci-
 dit in somniū, & solidas auri uenas mihi duxisse uideris. MICYL. Mul-
 tam auri uim uidi Pythagora, multam, quā putas pulchri? quo ful-
 gore coruscantis? Quid tandem Pindarus in illius laudem dicit? nam
 in memoriā redige, siquidem meministi, quum aquam præstantissi-
 mam dicens, postea aurum admiratur, idq; iure, statim in initio carmi-
 nis unius omniū bellissimi. GAL. Num illud quæris?

Aqua est illa quidem optima:

Cæterum aurum, uti candens

Ignis: ita enitens, no-

ctibus eminet eximie unum

Cæteras supra opes: quæ

Gloriam ac decus addunt.

MICYL. Per Iouem, isthuc ipsum: perinde enim ac si insomniū meū
 uideat Pindarus: ita prædicat aurum, sed ut tandem cognoscas quale
 fuerit, ausculta iam sapientissime Galle. Meministi ut heri nullū domi-
 cibum acceperim: siquidē Eucrates diues ille forte mihi in foro factus
 obuiam, lotum me in tēpore ad cœnam uenire iusserat. GAL. Isthuc
 equidē planè memini. Nam totum esuriebā diem, donec mihi profun-
 da tādē uespera domū reuersus, subuuidus, uinoq; madens, quinq;
 illas fabas proferres, non admodū opiparā cœnā Gallo, qui quondā
 fuerit athleta, quiq; olympia non segniter olim decertarit. MICYL.
 Ast ubi reuersus à cœna fabas tibi obiecissem, obdormij protinus.
 Tum mihi, iuxta Homerū, ambrosia sub nocte diuinū quoddā haud
 dubie somniū assistens. GAL. Sed prius quæ tibi apud Eucratem acci-
 derint Micylle narra: & cuiusmodi fuerit cœna, quæq; super cœnā acta

Homerus captus ocul

sunt omnia. Nihil enim prohibet te denuo cenare, si ueluti fomnium quoddam eius cenæ reducas, & quæ tum ederis, rursus commemoratiōe quasi ruminas. MICYL. Credebam molestum futurum me, si hæc quoque retulissim: uerum postea quæ tu desideras, en id quoque narrabo, quum nunquam antehac in uita cenassim apud ullum diuitem, o Pythagora: heri bona quapiam fortuna in Eucratem incidi: atque ego quidem simulatque dominum illum salutassim, ita uti consueueram, subducebam me: ne pudori illi essem, si lacera in ueste fuissim affectatus. At ille: Micylle, inquit, hodie natalicia filiae celebros, plurimosque ad conuiuium amicos inuitaui, uerum quonia aiunt quendam ex his incommoda esse ualitudine, neque posse pariter ad conuiuium nostrum accedere: tu eius loco uenito lotus, nisi ipse forte qui uocatus est, semet ad futurum renunciarit. Nam nunc quidem ambigit. Hoc ubi audissim, adorato diuite discedebam: omnes obsecrans deos, ut algidam febrem aliquam, aut laterum dolorem, aut podagram morbi auctarium immitterent ualitudinario illi: cuius ego sella occupator, cenæque uicarius, & hæres eram uocatus. Interim hoc spacium, quod usque ad balnei tempus intercessit, longissimum seculum esse iudicabam: dum subinde respicio, quotquot pedum esset litera, & quando illos iam lauissim consentaneum esset. Hic ubi tempus tandem aduenisset, ocyus me corripio, atque ab eo, nitide a modum cultus: sic obuerso palliolo, ut qua esset parte purissimum, ea uideretur. Offendo autem ad fores, & alios complures, in quibus etiam illum (gestabatur autem à uiris quatuor) cuius eram subconuiuia uocatus: qui male habere dictus erat, atque id etiam præse ferebat, quod afflictata esset ualitudine. Nam ex alto gemebat, tussiebatque, ac screabat, uelut ex abdito: quodque ægre redderetur totus pallidus ac tumens, annos natus circiter sexaginta. Ferebatur autem philosophus quispiam esse, ex his, qui apud adulescentulos nugæ deblaterant. At barba mire erat tragica, id est hircina, supra quam credi posset tonsoris egens. Porro increpante Archibio medico, quomobrem quum ita esset affectus, aduenisset: non oportet, inquit, premissa desererere, præsertim hominem philosophum, etiam si mille urgeant & instent morbi. Putauit enim Eucrates sese à nobis haberi ludibrio. Haud quaque, inquam ego: imò collaudabit te, si domi potius apud te uelis emori, quam in conuiuium animam unam cum phlegmate excreans. Atque ille quidem præ arrogantia dissimulabat sese dictum audisse. Haud multo post accessit & Eucrates iam lotus: conspectoque Thesmolide (nam id erat philosopho nomen) Præceptor, inquit, probè quidem factum abs te, qui ipse ad nos ueneris. Tametsi nihilo deterius tibi fuerat futurum. Si quidem etiam absenti omnia ordine missa fuissent. Hæc simulatque dixerat: introgreditur, manus illi porrigens pariter & famulis innitenti. Ego igitur

igitur iam abire parabam: uerum ille conuersus, ubi diu secum hæsitasset, posteaquam me tristem admodum uideret: ades, inquit, tu quoque Micylle, ac nobiscum cœna. Nam filium in mulierum conclauim unam cum matre conuiuium agere iubebo, quo tibi sit locus. Ingrediebar itaque, quum parum abfuerit, ut lupo frustra hians discederem, uerum ingrediebar, pudefactus quod Eucratis filiolum è conuiuio uiderer expulisse. Ast ubi iam tempus esset ut discumberemus, primum tollentes Thesmopolim composuerunt, haud sine negotio per Iouem, quinque (si dijs placet) proceri iuuenes, ceruices illi supponentes undiquaque: quo nimirum in eodem habitu permanere, ac longum etiam tempus durare posset. Deinde ubi nemo iam tolerare posset, ut iuxta illum accuberet, me adductum reclinant, ut eadem in mensa essemus. Deinceps cœnabamus, ò Pythagora, opiparam quandam & uariam cœnam, multoque in auro, multo item argento. Pocula erant aurea, ministri formati: tum cantores, & concitandi risus artifices. In summa, iucundissima quæpiam erat uita: nisi quod unum quiddam me uehementer male habebat: Thesmopolis obstrepens atque obturbans, uirtutem nescio quam mihi commemorans, docensque, quod duæ negationes unicam efficerent affirmationem: quodque, si dies sit, nox non sit. Nonnumquam & cornua mihi dictitabat esse, atque id genus multa philosophabatur erga me, quibus eiusmodi nihil opus: planèque uoluptatem interpellatione minuebat, quum non sineret exaudiri eos, qui cithara, uoceque canebant. *Habes Galle de cœna. GAL.* Nò admodum suauis Micylle: maxime posteaquam cum illo deliro sene sortitus eras accubitus, *MICYL.* Audi nunc & insomnium. Visus enim mihi Eucrates ipse, quum orbus esset liberis, nescio quomodo è uita decedere. Dehinc ubi me accersisset, ac testamentum cõdidisset, quo me in solidum hæredem omnium scripserat, paulo tempore superstes emori. Porro ipse uidebar adire facultates: & tum aurum, argentumque ingentibus quibusdam scaphis exhaurire, perpetuo subscaturiens & affatim affluens: tum autem uestes, mensas, pocula, ministros, omnia mea, ut par erat, esse. Postea candido uehiculo uectabar resupinus: cunctis qui intuebantur, conspiciendus & admirandus. Accurrebant permulti, ac circumuehitabant: complures sequebantur. Ego interim illius indutus uestitum, & annulos gerens circiter sedecim digitis insertos: epulum quoddam splendidum iubebam adornari, quo amicos acciperem. Iamque illi, ita ut in somnio fieri consentaneum est, aderant: iam epulæ erant comporratæ, iam potus ex animi sententia ministratus. In his quum uersarer, & aureis phialis præbiberem omnibus qui aderant amicis: quum iam inferrentur bellaria: intèpestiuo tuo clamore perturbasti nobis conuiuium, mensasque subuertisti, ac diuitias il-

diminuat: neq; enī Simon, sed Simonides appellor. Porro (quod est omniū maximum) mulieres etiam illius amore capiuntur. Atq; is qui dem eludit eas, ac fastidit: & alias quidem admittit, comemq; sese præbet: aliax porro quæ negliguntur, necem conscituras sibi minitantur. Vides quantas comoditates pariat aurum: quandoquidem eos qui sunt deformissimi, transfiguratur, & amabiles reddit, non secus atq; cæstus ille poeticus. Audis insuper & à Poetis dictum.

O aurum auspicata res, & ostentum optimum. Et rursus,

Aurum est quod opibus imperat mortalium.

Sed quid interim risisti Galle? GAL. Quoniā tu quoq; per inscitiam Micylle, simili modo falleris opinione de diuitibus, quemadmodum uulgus: uerum (crede mihi) longe etiam erumniosiorē uitam uiuunt, quā uos. Hæc autē loquor, qui ipse & pauper, & diues aliquādo fuerim, atq; omne uitæ genus sim expertus. Porro paulo post ipse quoq; hæc omnia cognosces. MICYL. Per Iouem tempestiuū iam est, ut & tu referas quemadmodū sis trāssfiguratus: & quod in unoquoq; uitæ genere perspexeris. GAL. Ausculta, hoc tantū præmonitus, me neminē feliciorē uita, quā tu sis, unq; uidisse. MICYL. Quā ego sim o Galle? Hanc felicitatem tibi ipsi imprecor. Nam uidere me tibi ridendum proponere. Verum age, narra, exordiens ab Euphorbo, quo pacto fueris in Pythagorā transformatus: Deinceps ordine ad Gallum usq;. Consentaneū enim est, te uarias res tum uidisse, tum tulisse: nimium tam diuersis uitæ formis. GAL. Quemadmodū initio ab Apolline profecta anima in terram deuolarit, & corpus humanū subierit, ut illic pœnā quandā depēderet, id longū dictu futurū sit. Præterea neq; mihi referre fas es, neq; tibi eiusmodi audire. Verū ubi Euphorbus factus essem, MICYL. Sed ego priusq; essem is, qui nūc sum: O prædare quisnā erā? hoc mihi prius dicito? nūquid & ego uersus fuerim itidē ut tu? GAL. Maxime. MICYL. Quis igitur eram? si quo modo potes dicere, puelim enim istuc cognoscere. GAL. Tu formica fueras Indica, ex earū genere, quæ aurū effodiūt. MICYL. Et postea neglexi infelix, uel pauca frustra in uitā iportare: quū illo essem alitus? Sed age qd post hæc futurus sim dicito: quādoquidē cōsentaneū est scire te, Etenim si quid bonæ sit rei, iam nūc suspēdero me ab ista pertica, in qua nunc stas. GAL. Istuc profecto nulla ratione possis cognoscere. Cæterū quū Euphorbus essem (nā ad illa redeo) in Troia pugnabā: atq; à Menelao necatus, aliquanto post tempore in Pythagorā perueni. Porro eo usq; absq; tecto perdurabam, donec Mnēsarchus aliquādo mihi domū ædificaret. MICYL. Obsecro te, num absq; cibo potūq;? GAL. Maxime. Nihil enim istis rebus opus, nisi corpori duntaxat. MICYL.

Illud igitur prius dicito, ea quæ ad Troiam gesta sunt, num ita se habent, qualia fuisse dixit Homerus? GAL. Quinam ille scire potuisset Micylle: qui quidē dum ista gerebātur, ipse Camelus erat in Bactris? Caterum ego tibi tantum effabor diuinitus, nihil id temporis eximium fuisse: neque Aiace[m] usq; adeo magnum, neque Helenam adeo formosam, quemadmodū arbitrantur: siquidem uidi candida quandam & procera ceruice, ut hinc cygno prognatam esse adsimularent. Caterum uehementer anum, æqualem propemodum Hecubæ. Hanc Theseus primum raptam in Aphidnis possedit. Is uixit Herculis ferme ætate. Porrò Hercules prius Troiam ceperat, patrum nostrorum memoria, qui per id temporis maxime florebat. Nam hæc mihi Panthus narrauit, se cum esset admodū adolescens, uidisse Hercule[m]. MICYLLVS. Quid autem Achilles? Num talis erat, nempe quauis in re præstantissimus? An & istæc fabulamenta sunt? GALLVS. Cum illo quidem congressus non sum: neq; queã adeo comperte de rebus Græcorum dicere. Etenim qui scire potui, quum hostis essem? Certe Patroclum illius amicum, haud ita magno negotio peremi lancea dissectū. MICYLLVS. Deinde te Menelaus multo minore negotio: uerū istis de rebus satis, Nunc res Pythagoricas refer. GALLVS. Illud in summa Micylle: sophista quispiam eram (oportet enim uidelicet fateri uerum, alioqui non imperitus, neque inexercitatus in honestissimis disciplinis. Profectus sum autē in Aegyptū: quo cū prophetis cōgrederer, de sapiētia cōmunicaturus. Hic adyta subij, atq; ibi Ori & Isidis libros perdidici. Post rursus in Italiam re nauigabā, ac Græcos iuxta ea quæ in Aegypto didiceram, ita institui, ut me perinde ac deum suspicerent. MICYLLVS. Equidem inaudieram istæc: præterea quemadmodum creditus fueris, defunctus in uitam rediisse, utq; aureū femur illis subinde ostenderis. Verum illud mihi dicito, quid tibi uenit in mentem, ut legem statueres: uti neq; carnibus, neq; fabis uescerentur homines? GALLVS. Ne perconteris ista Micylle. MICYLLVS. Quam ob rem dō Galle? GALLVS. Nam pudet hisce de rebus uerum fateri. MICYLLVS. Atqui non conuenit, uti id facere graueris apud hominem contubernalem & amicum: nam herum post hac, absit ut dixerim. GAL. Nihil sani, neq; prædari quicquã erat, uerū animaduertebā, si consueta modo, atq; eadē quæ uulgo tradunt à multis præcepissem: nō fore, ut mortales in admirationē adducerē, sed quo peregriniora, magisq; aliena proposuissem, futurū, ut hoc magis nouus, magisq; uiderer admirandus. Proinde instituerā in animo, nouæ quiddā rei designare, eiusmodi pposito decreto, cuius causa esset inexplicabilis, quo uidelicet alijs aliud

aliud cōiectantibus, omnes redderentur attoniti: quemadmodum in obscuris oraculis solet usu uenire. MICYL. Illud uide ut rides me tu quoq; non minus atq; Crotoniatas, ac Metaponticos, & Tarentinos: cumq; his alios, qui muti sequuntur, tuq; adorant uestigia, quæ tu calcata reliquisti. Verum ubi Pythagorā exueras, quem post eum induisti? GAL. Aspasiā Meletensem illam meretricem. MICYL. Papæ, quid ego audio? Siquidem inter alia mulier quoq; fuit Pythagoras? Iræne fuit aliquando tēpus, quo tu Galle generosissime oua pariebas, cūq; Pericle rem habebas, iam Aspasia uidelicet: atq; ex illo grauida facta es? Præterea lanam tondebas, tramāq; deducebas? Postremo meretricum in morem gestiebas, uultumq; componebas? GAL. Ista quidem omnia feci, tamen non ego solus: uerū & ante me tum Tiresias, tum Elati proles Cæneus. Proinde quicquid in me cōiitij dixeris, tantundē & in illos dixeris. MICYL. Age igitur, utra tibi uita erat suauior, quum uir esses, an quum Pericles tecum haberet cōsuetudinem. GAL. Vides cuiusmodi istuc est quod percontaris? nempe cui ne Tiresia quidem expedierit respondere. MICYL. Atqui si minus fateare tu: tamen istuc Euripides satis explicuit, quum ait: se malle ter sub dyopeo consistere, q̄ parere semel. GAL. Imò præmoneo te paulo post puerperā fore: siquidem & tu mulier es olim futurus, idq; sapius longo nimirum seculorum orbe atq; recurso. MICYL. Non tu pendebis, o Galle, qui quidē omneis mortales Milesios aut Samios esse ducas? Nam aiunt te etiam tum quum Pythagoras esses, uenusta forma decorum, sapius Aspasiā fuisse tyranno. Verum age secundum Aspasiā, in quem uirum aut mulierū denuo renatus es? GAL. In Cratem Cynicum. MICYL. O Castor, & o pollux, quàm dissimile, ex scorto philosophus? GAL. Deinde rex: deinde pauper: paulo post satrapes: dehinc equus, graculus, rana, aliāq; innumerabilia: perlongum enim fuerit singula recensere. Postremo Gallus, atq; id sapius, nam hoc uitæ genere sum delectatus. Interea & alijs diuersis mortalibus seruiuis regibus, pauperibus, diuitibus: postremo nunc tecum uiuo, rideoque quotidie, quum uideo te paupertatis tædio cōplorantem, eiulantemque, ac diuitum admirantem fortunas, propterea quod ignores quantum illis adsit malorum: alioqui si curas noris, quibus illi dstringuntur, te ipsum profecto riseris, qui antea credideris eum, qui sit opulētus, statim felicissimū esse omnium. MICYL. Ergo Pythagora, aut quid maxime gaudeas appellari, ne confundam orationem, si te nunc hoc, nūc illo nomine cōpellem. GAL. Nihil intererit, siue Euphorbū, siue Pythagorā, siue uocaris Aspasiā, siue Cratē: quādoquidē ista omnia sum unus, nisi quod rectius feceris, si (id quod in præsentiarū esse uideor)

Gallum

Gallum me uoces, ne auem hanc parui ducere, contemneretq; uideare: p̄sertim quum tam multas contineat animas. MICYL. Ergo Galle, quandoquidem omnia penè uiuendi genera iam expertus es, atq; oia cognita habes, age dilucide mihi narrato, quæ sint peculiaria diuitem ad uitæ rationem, quæ pauperū propria: quo uidelicet cognoscam, uere ne isthuc affirmes, me diuitibus esse feliciorē, GAL. En hunc ad modū interim perpende Micylle. Te quidē non magnopere tangit cura belli, si quādo rumor sit aduentare hostes: neq; sollicitus es, ne in agros incurstantes populentur, nēue hortum proculcēt, proterantq; aut uineas uastent: sed simulatq; tubam audieris, si tamen audieris, de te ipso uno circūspectas, quo deflexus seruari queas, ac discrimen effugere. Contra illi tum de sese solliciti sunt, tum animo discruciantur, quum de mœnibus quicquid opum possidebāt in agris, id omne tolli, deportariq; conspiciunt. Ac siue inferendū est aliquid in ararium, soli accersuntur: siue in prælium exeundū, periclitantur: aut peditum turmis, aut equitum alis præfecti. Tu interim uimineum gerens dypeum, expeditus ac leuis, ad salutem consulendum, paratus uictoriale conuiuium agere, si quando uictor exercitus sacra fecerit. Rursum pacis tēpore, tu quidem quum de plebe sis, ingressus in concionem, tyrannidem in diuites obtines: illi uero trepidant, pauitantq; ac largitionibus, choragisq; te placant: siquidem quo tibi balnea, ludī, spectacula, reliquaq; id genus abunde suppeditent, ea omnia curant illi. At tu, censor & acerbus expensor perinde quasi dominus, ne alloquio quidem interdum dignaris illos, quod si tibi collubitum sit, ingentibus saxis in illos degrandinas, uel facultates eorū publicas facis: ipse neq; calumniatorem metuis, neque latronem, ne tollat aurum, uel ædium conscenso fastigio, uel pariete perfosso: neq; necesse habes rationibus occupari, neque exacti onibus, neq; tibi cum sceleratis dispensatoribus conflictandum est, neque tantas in sollicitudines distraheris: uerum simulatq; crepidam unam perfeceris, mercedemque retuleris septem obolos, sero surgis crepusculo: & si libuerit, lauaris, tum empto saperda quopiam, aut mœnide pisciculo, aut paucis ceparum capitulis, temetipse oblectas, canens plerunque, optimaque cum paupertate philosophans, adeo ut eas obres salubri sis, ualentiq; corpore, obduruerisq; aduersus gelu: siquidē labores, qui te exacuunt, muniuntq;, certatorem haud quaquam contemnendum reddunt aduersum eas res, quæ compluribus inexpugnabiles esse uidentur. Atque hinc nullus ex morbis illis grauioribus impetit te. Quod si quādo leuis ceperit febricula: paulo negotio eam medicatus, protinus exilis: inedia temet inde excutiens. Illa porrò fugit illico: quippe metuens te, quem uideat etiam frigore ali, saturūq; fieri, ac
medi

medicorū certis illis recursibus longum plorare renunciantē. At illi ex aduerso propter intēperantiā uitæ, quid tandē mali non habent infelices: podagras, phthises, pulmonū exulceratiōes, aquas intercutes. Nā hæc omnia à sumptuosis illis conuiujs nascuntur. Proinde quicūq; ex his Icarī in morem (ut ferè faciunt) sese attollunt, propiusq; se soli ad mouent, haud cogitantes, quod alas habeant cera adglutinatas, ingen- tem nōnunq; strepitū mouent. Cæterū qui Dædali exemplo non ad modū sublimia, neq; excelsa appetunt: uerum humilia, terræq; uicina, adeo ut cera nōnunq; salis aspergine madesceret, ij̄ tutò plerūq; ac ci- tra discrimen transuolarūt. MICYL. Moderatos istos & cordatos nar- ras. GAL. Verum aliorū Micylle naufragia fœdissima cōspicias: nem- pe ubi Cræsus reuulsis alis risum exhiberet Persis, conscenso rogo, aut Dionysius quum abdicatus tyrannide, Corinthiorū in urbe ludi lite- rarij magistrum ageret, post gestum tantum imperiū, puellos compel- lens ut syllabas cōnecterent. MICYL. Dic mihi Galle: tu quum rex es- ses (nam ais te regem quoq; fuisse) cuiusmodi tandem id uitæ genus experiebaris? Mirum tu tum felix eras, quandoquidē id quod est bo- norum omniū caput possidebas. GAL. Ne mihi in memoriā regeras, ó Micylle, usq; adeo supra modum infelix tum erā. Nam quo ad res externas, quemadmodū dixisti, planè fortunatus esse uidebar: at intus innumerabilibus curis dīstringebar. MICYL. Quibus tandem curis? Nam rem prorsus absurdam neq; credibilem narras. GAL. Equidem imperabam regioni neutiq; exiguæ Micylle, omnijugarū rerum fera- ci, tum incolarum frequentia, neq; non urbium pulchritudine cum pri- mis admirādæ: præterea fluminibus nauigabilibus, ac mari portuoso commodæ. Ad hæc exercitus ingens, equa spectatissima atque excel- lens, satellitium haud exiguum, triremes, pecuniarum uis maior quàm ut posset numerari, uasorum argenteorum plurima copia, reliquæque omnis illa principatus tragœdia, strepitusq; & apparatus supra q̄ credi queat, extructus atq; accumulatus. Itaq; quū prodirem, plerique adorabant, deum quempiam intueri sese rati, aliq; trudentes alios cō- currebant, quo me conspicerent, nonnulli conscensis tectis, magni æsti- mabant, si plene contemplari licuisset quadrigam, stragulam, diadema tum anteambulones, & eos qui à tergo comitabantur. Ego inter hæc mihi cōscius, quantæ me res discruciant, uersarentq;: illos quidē pro- pter inscitiam uenia dignos iudicabam: at mei ipsius miserescebat, qui prægrandibus illis Colossis uiderer persimilis: qualis uel Phidias, uel Myron, uel Praxiteles fabricatus est. Etenim illorū quisq; quo ad ea, quæ foris apparent, Neptunus ipse est, aut Iupiter, mirifice decorus au- ro, eboréque compactus: & aut fulmen, aut fulgur, aut tridentem fu-
scinam,

scinam dextra sustinet. Caterum si immisso capite quæ sunt intus inspicias, uidebis uectes quosdam, paxillos, & clauos introrsum prominentes, neque non uimina, cuneosq; & picem sublitam, & aliam item id genus deformitatē intrinsecus inhabitantem. Omitto recensere muscarum, mustelarumq; uim, quæ nonnunq; in eis mansitant. Huiusmodi quædã res nimirū regnum quoq; uidetur. MICYL. Nondū explicuisti, lutum, & clauos, & uectes, quinam fuerint in imperio, neq; fedtatem illam plurimā quænam sit, nam istum ad modū uectari, tam multis imperare mortalibus, ac numinis instar adorari: Hactenus quidem cum Colossi exemplo quadrat. Siquidem hoc quoq; diuinum quiddam & admirandū, nunc autem quæ sint intra Colossū exponito. GAL. Quid primo loco tibi referam Micylle: utrū metus, curas mordaces, suspiciones, odium, quo regem persequuntur ij, qui cum illo uiuunt: insidias, atq; eas ob res somnū rarum, & hunc ipsum pertenuem, ac plena tumultus insomniā, cogitationes perplexas, spes semp improbas, an ocij penuriā, & occupationes, iudicia, expeditiones, edicta, fœdera, cōsultationes: quibus rebus sit, ut ne per somniū quidem aliqua re suauī frui liceat, uerū ut omnibus de rebus solus dispiciat necesse est, millēq; negocia sustineat.

Quippe nec Atriden Agamēnona dulcis habebat

Somnus, multigenas uersantem pectore curas.

Idēq; quum reliqui omnes Achiui sterterent. Adde quod Lydum illū discruciat filius mutus: Persam uero, Clearchus ad Cyrum desciscens. Atq; alium quempiam, Dion cum Syacusanis nōnullis ad aurem cōmunicans. Rursum alium quendā urit Parmenion collaudatus. Item Perdiccam Ptolemæus. Ptolemæum Seleucus. Quin illa quoq; molestiam adferunt: amasius per uim nō sponte cōuiuens, concubina aliogaudens, tum si qui defectionem parare dicantur: aut duo, quatuorūe satellites inter sese confusurrantes. Porro (quod est omnium grauissimum) amicissimi quicq; uel maxime sunt formidandi, semperq; metuendum, ne quid magni mali ab illis exoriatur. Nam alius à filio ueneno necatus est: alius item ab amasio. Alium simile quoddã fortassis mortis genus eripuit. MICYL. Apagesis. Atrocia, mirāq; sunt ista quæ narras ó Galle. Mihi igitur multo sit tutius operæ cerdonicæ prouinum incumbere, quàm ex aurea bibere phiala comiter delatum haustum: ceterū cicuta, aconitōq; temperatū. Nam mihi quidem hoc unū est periculi: ut si paulum aberret smilion, defectatq; à recta incisione, summū secantis digitum exiguo sanguine tingit. At isti quemadmodum narras, letifera agunt conuiuia, atq; id innumerabilibus in malis constituti. Deinde ubi conciderint, persimiles esse uidentur tragediarū histrionibus

histrionibus. Nā multi sicut uidere licet, quoad Cecropes sunt scilicet, aut Sisyphi, aut Telephi diademata gestant, argenteisq; capulis gladios, comamq; uentilantem, & auro intertextam chlamydem: quod si quis (qualia nimirum permulta solent accidere) impulsos illos media in scena præcipites det, risum profecto moueant spectatoribus: uidelicet persona unā cum ipso diademate cōtrita, uero autem actoris capite luxato, cruribusq; maximāq; ex parte renudatis: ut iam interioris amictus, q̄ miserī sint panni fiat perspicuum: ac cothurnorum quos pedibus induxerunt, appareat deformitas, haudquaq; ad pedis modum respondentiū. Vide ut me iam similitudines conferre docueris optime Galle. Cæterum tyrānnis talis quædam res tibi uisa est esse: uerum ubi equus esses, aut canis, aut piscis, aut rana, quomodo eam uitæ rationē ferebas? GAL. Istum quem nunc suscitās sermonem & longior sit, neq; huius temporis. Illud autem unum in genere dixerim: nullā ex omnibus uitam mihi non uisam tranquilliorē uita humana, naturalibus dumtaxat cupiditatibus & uisibus circumscriptam. Siquidem publicanum equum, aut sycophantam ranam, aut sophistam graculum, aut popinatorem culicem, aut cinædū gallum, atq; id genus alia, quæ uos studio cōminiscimini, haudquaq; inter illos uidebis. MICYL. Quæ dicis, o Galle, fortassis uera sunt: uerum non me pudebit apud te fateri, quod mihi accidit. Haud unq; qui uī dediscere cupiditatem illam à puero mihi insitam, uidelicet ut diues euadam. Quin nunc quoq; somnium illud ob oculos uersatur, aurum ostentans: potissimum autem sceleratus ille Simon excruciat, qui quidē tantas inter opes delicias. GAL. At ego te isto leuabo morbo Micylle, tamen si nox etiamdum est. Surge modo, ac sequere me. Siquidem ad ipsum te Simonem adducam, atq; in aliorum diuitum ædes, quo nimirum uideas, quomodo res habeant apud illos. MICYL. Istuc quo pacto, clausis foribus? Num me parietes transfodere cōpelles? GAL. Nequaq; uerum Mercurius, cui sum sacer, hoc optanti mihi largitus est, ut si quis longissimā caudæ plumam, quæ ob molliciem inflectitur. MICYL. Atqui duas habes eiusmodi. GAL. At dextram ex his auulsam cuiuscunq; ego gestandam dero, is quoad uoluerō, fores omnes poterit apire, cūctaq; uidere, ipse inuisibilis. MICYL. Equidem ignorabā, o Galle, te præstigiārū quoq; peritum esse. Porro si mihi isthuc semel præstiteris, uidebis illico Simonis uniuersas opes huc deportatas, nam eas huc rediēs transferam. At ille rursus circūrodet, ebibetq; putria coria, quibus cōsueuit soleas cōpingere. GAL. Atqui nefas sit istuc facere. Siquidem Mercurius illud mihi mandauit, ut si quis pennam tenens, istiusmodi quippiam patrarit, uociferans furē proderem. MICYL. Rem neutiq; uerissimilem nar-

k   ras, nempe

ras, nempe Mercurium quum ipse sit fur, non sinere alios, ut idem faciant. Sed tamen abeamus. Nam aurum auferam, si modo possim. GAL. Pennā prius reuellito. Quid hoc rei? ambas reuulisti. MICYL. Tutius hoc quidem ò Galle, tum tibi minus foedum sit futurum, ne altera caudæ parte mutilatus claudices. GAL. Age sanè, sed utrum Simonem prius adimus, an alium quempiam diuitum? MICYL. Haud aliò, imo ad Simonem, qui uidelicet pro dissyllabo, tetrasyllabus esse affectet, posteaq̃ diues euasit. Sed iam ad fores accessimus. Quid igit̃ deinceps facio? GAL. Pennam sære admoue. MICYL. Ecce autem, dij boni, ostium perinde atq̃ clauī resiliūt. GAL. Perge porrò præcedens, Vides illum uigilantem ac supputantem? MICYL. Video per Iouem, & quidem ad obscuram siticulosamq̃ lucernulā. Præterea pallet, haud scio unde Galle, totusq̃ exaruit, atq̃ extenuatus est, mirum, ni curis. Neq̃ enim auditū est illum alioquī male habere. GAL. Ausculta quid dicat siquidem intelliges, quibus de causis ad eum modum sit affectus. SIMON. Nimirum septuaginta illa talenta tuto admodū sub lectica deffossa sunt, neq̃ quisq̃ alius omnino uidit. At uero, sedecim illa Sofylus equiso uidit me sub præsepi occultantem: itaq̃ de curando stabulo non est admodum sollicitus, quanq̃ nec alias admodū laboris appetens, uerisimile est autem illum multo etiā his plura sustulisse. Nam unde alioqui Tibius heri tā ingens salsamētum illi obsonio proposuisset? Tum autem aiunt, illum monile emisse uxori drachmis quinq̃. Heu misero mihi. Hi omnia mea dissipabunt bona. Quid qđ ne pocula quidem sat in tuto mihi recōdita sunt, quum sint multa. Vereor enim, ne quis ea suffosso pariete tollat. Complures mihi inuident, atq̃ insidias parant, Præter cæteros autem Micyllus iste uicinus. MICYL. Ita per Iouem. Nam tibi sum similis, ac patellas sub ala gesto. GAL. Tace Micylle, ne protinus ipso in furto nos prodas, SIMON. Optimū igitur fuerit, ut ipse insomnis seruē. Omnem obibo domum in orbem obambulās. Quis iste? uideo te per Iouem. O parietum perfossor, posteaq̃ es colūna, bene res se habet. Pernumerabo denuo refossū argentum, ne quid forte dudum me fugerit. En rursū, obstrepuit mihi nescio quis. Nimirum obsideor, atq̃ insidijs appetor ab omnibus, ubi mihi gladius? Si quemq̃ deprehendero, rursū aurum defodiamus. GAL. Sic tibi habent ò Micylle, res Simonis. Sed abeamus ad alium quempiam, donec noctis adhuc aliquantulum superest. MICYL. O miser, cuiusmodi uiuit uitā? hostibus eueniat ad hunc modū diuitem esse. Itaq̃ pugno illi in maxillā illiso, uolo discedere. SIMON. Quis me pulsauit? Latrocinio despolior miser. MICYL. Plora ac uigila auricq̃ similis corpore reddaris, quando quidē illi affixus, deditusq̃ es. Nos autem

Nos autem, si uidetur, Gniphonem sceneratorē uisamus. Nam necis procul hinc habitat, ipsæ nobis suapte sponte fores patuerūt. GAL. Vides hunc quoque curis inuigilantem, & usurarum rationes iterantem digitis contortis? cui propemodū relictis his omnibus sit in silpham, aut culicem, aut muscam abeundum. MICYL. Equidem uideo miserum ac uecordem hominem, ne nūc quidem multo meliorem uiuere uitam, quæ silphæ aut culicis. Adeo totus & hic à curis & rationibus est extenuatus. Nunc ad aliū eamus. GAL. Ad tuū, si uidetur, Eucratē. En tibi fores per se patuere. Quin introimus? MICYL. Paulo ante hæc oīa mea erant. GAL. At etiā nunctu diuitias somnias? uides igitur Eucratē ipsum quidem à famulo, uirū natu grandem. MICYL. Video profecto quiddā haudquaquæ uirile. Porro altera ex parte ipsam item uxorē à coquo constuprari. GAL. Quid ergo? Num optaris & horū hæres existere Micylle, cūctāque possidere, quæ sunt Eucratis? MICYL. Haudquaquæ Galile. Imo fame citius interierim, quàm id genus quippiam patrarē. Valeat aurum & conuiuia. Duo oboli mihi potiores diuitiæ sunt, quæ si à domesticis mihi domus perfodiatur. GAL. Sed iam nunc quādoquidem dies fermè diluxit, domum ad nos redeamus. Reliqua rursus aliàs uidebis Micylle.

LUCIANI SOMNII SIVE GALLI FINIS. DES.

ERASMO ROTERODAMO INTERPRETE.

ORNATISSIMO IV

RIS VTRIVSQUE DOCTORI THOMAE

Ruthallo Secretario regio, Nunc episcopo

Dunelmensi, Erasmus Roterodamus,

S. P. D.

VIDE quārum audaciæ mihi suppeditet singularis quædā ingenij tui, morūque facilitas, humanissime Ruthalle: qui cū neutiquam ignorem te inter Aulicos primores, uel autoritate, uel gratia, uel splendore, uel eruditione præcipuū esse: tamē nō uerear meas nugas rudes adhuc, uixque è prima scheda repurgatas ad tuā excellētiā mittere. Sed quid facerem? Iam urgebat nauita, uentos & æstum nulli seruire clamitās. Itaque ne nihil mei apud hominē tam nostri studiosum relinquerē, id quod tum forte erat in manibus: Misanthropū mihi nimirū ad uirum unum omniū Philāthropotaton, Is est Luciani dialogus: quo uix alius lectu, uel utilior, uel iucūdior, uerus quidem ille iam pridē ab alio nescio quo: sed ita uersus, ut interpres

k 2 hoc modo